

[napredno](#)

[KRITIKE](#) - [IZ POGLEDOV](#)

DRUGI SOLO O JOHNU

Foto: Sunčan Stone

ODER: John Drugi. Kreativni proces Tomi Janežič, **koreografija in izvedba Goran**

Bogdanovski. Fičobalet, Bunker, Studio za raziskavo umetnosti igre. Stara elektrarna, Ljubljana. Premiera 12. 2. 2010, 60 min.

[Ksenija Zubković](#)

24. 02. 2011

John Drugi je drugi od treh delov soloplesne predstave o Johnu (v prvem delu je bila to zgodba o Janezu, Jeanu, Ivanu in tako dalje). Glasbo in video sta oblikovali Bojana Šaljić Podešva in Maša Nonković, kreativni proces je delo Tomija Janežiča, kreacija in izvedba pa plesalca Gorana Bogdanovskega.

»LAHKO PA JE PREPROSTO ZGODBA O JOHNU, KI Z OBČINSTVOM DELI SVOJE IMPRESIJE IN PRAV TO OD NJEGA TUDI PRIČAKUJE.«

Ta nas popelje skozi plesne tehnike, ki jih je preizkušal v svoji karieri: od klasičnega baleta do sodobnega plesa in fizičnega gledališča. S publiko komunicira tudi z video projekcijo, ki poudarja in pojasnjuje njegove gibe, nas spremlja skozi zgodbo Johnovega oziroma Goranovega življenja in ga hkrati ironizira; je v funkciji neposrednega sporočanja (trditev: »Kdor ne razume predstave, je zame kreten.«). Poleg napisov v slogu nemega filma so v video vključeni še odlomki iz popularnih filmov in risank, fotografije, citati in – kar obsega velik del predstave – deli Jungovega seminarja o Zaratustri.

Avtorja predstave se sklicujeta na omenjeni seminar, citirata psihoanalitikove ideje o kreativnosti (»Mi ne ustvarjamo, kreativni proces ustvarja skozi nas.«) in namigujeta na

Jungovo idejo o kreativnosti kot avtodestrukciji. To idejo Bogdanovski uresničuje: sili svoje telo v nemogoče skoke, medtem ko ima noge obtežene s smučarskimi čevlji; na takšen način tudi mučeniško odpleše sekvenco iz *Trnuljčice*. Drugič vidimo njegovo telo obešeno na gimnastične kroge, na nogah ima skakajoče hodulje, športni pripomoček, na katerem se giblje kot velikanski ptič, kot človek ptič, mutant ali kiborg. Po vsaki destrukciji pa se samoobnovi, saj je tudi sam kreativni proces preplet ustvarjanja in uničevanja. (Jung med drugim citira škofa Sinesija iz Kirene, ki pravi, da človekov ustvarjalni duh lahko doseže višine in globine ter neskončnost univerzuma, a zato je tudi kaznovan, kot nam sporoča razkosanje Dioniza ali križanje Jezusa.)

Druge dele predstave odpleše z izjemno lahkoto, z ironičnim nasmeškom in samovšečno upodablja joč Supermana. Sprehodi se skozi življenje umetnika plesalca, ki je lahko kralj in klovn, včasih ga vabijo na odre v tujini, ko pa mu zmanjka sredstev, se preživlja kot šofer.

Video citira Jungove besede o inflaciji osebnosti; ta se zgodi, ko človek popolnoma pozabi nase in se poistoveti z arhetipom. Inflacija se včasih združi z ustvarjalnostjo, kar ni dobro, ker se človek premočno poistoveti z vlogo umetnika. Določena stopnja distance je zato vedno zaželena.

Svojo biografijo Bogdanovski pleše z distanco. Ta retrospektiva – na video posnetku se izmenjujejo prizori iz njegovih prejšnjih predstav – torej ni preprosto hommage ali plesni življenjepis, temveč z avtoironijo in prepletanjem simbolov iz popularne kulture postane nadgradnja lastnega življenja; postane fikcija in estetska praksa.

Ustvarjalnost je bila pred ustvarjanjem in bo po njem tudi ostala. Samorefleksija ni nujno patetična ali lirično osladna, lahko je duhovita in zabavna: človek v belih spodnjicah pleše svoj konceptualni ples. Lahko pa je preprosto zgodba o Johnu, ki z občinstvom deli svoje impresije in prav to od njega tudi pričakuje.

(Objavljeno v *Pogledih*, št. 5, 23. februarja 2011.)